

KLACHTNUMMER: 24.0474

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP [...] BINNENGEKOMEN KLACHT IN
HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A.,
verblijvende in B. (hierna: de instelling) te C.,
hierna te noemen: klager,

tegen

1. D.,
werkzaam als psychiater bij de instelling,
hierna te noemen: verweerster 1,
2. E.,
als arts niet in opleiding tot specialist werkzaam bij de instelling,
hierna te noemen: verweerster 2.

1 VERLOOP PROCEDURE

- Klachtenformulier vergezeld van een schorsingsverzoek, ontvangen op [...];
- Toelichting op de klacht van F., patiëntenvertrouwenspersoon (hierna: pvp), ontvangen op [...];
- Verweerschrift, ontvangen op [...];

De klachtencommissie heeft met toestemming van klager inzage in zijn behandeldossier gehad.

Partijen hebben hun standpunt voor de klachtencommissie toegelicht op de zitting van [...];
Aanwezig waren klager, bijgestaan door de pvp; verweerster 2 en een verpleegkundige;

Op [...] na de zitting is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

1.2 SCHORSINGSBESLISSING

Aangezien de zorgverantwoordelijke heeft gewacht met het gedwongen toedienen van medicatie totdat de klachtencommissie op de klacht van klager heeft beslist, hoeft het verzoek tot schorsing geen bespreking meer.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

De klacht van klager is gericht tegen de gedwongen medicatie. Klager gaat niet akkoord met dwang. Het klopt dat hij druk is. Klager is al vanaf schoolgaande leeftijd manisch. Hij kan niet stilzitten. Klager is boos vanwege alle leugens in zijn dossier. Hij heeft geen grootheidsideeën, zoals verweersters beweren. Klager is al 17 jaar ondernemer. Hij heeft 18 bedrijven gerund. In zijn topjaar had hij 3.600 mensen in zijn team. Klager koopt aandelen en goud. Hij is als ondernemer drie keer bijna multimiljonair geworden. Hij werkt niet voor geld maar het is juist andersom. Daar is klager trots op.

Als zijn werkdag voorbij is, wil klager wel medicatie gebruiken maar niet meer dan 15 mg. Zonder medicatie krijgt hij geen rust in zijn hoofd en kan hij niet op commando slapen. Bij een dosering

van 20 mg krijgt klager last van hevige kramp in zijn spieren. Dat is bij 15 mg niet het geval. Tegen de krampen krijgt hij alleen paracetamol.

Klager voelt zich niet op zijn plek in C. In de kliniek “ontploffen” mensen en wordt er met deuren gesmeten. Hij wil graag zo snel mogelijk met ontslag, in ieder geval ruim voor zijn verjaardag op [...]. Klager wil weg uit de Europese Unie.

Van [...] was klager zo ziek dat hij geen gereedschap kon optillen en “lucht kotste”. Vanaf [...] heeft hij aan zelfgenezing gedaan. Klager is nu de gelukkigste man ter wereld.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

Op [...] bij zijn opname in de kliniek in G. was bij klager sprake van achterdocht en groothoedsideeën, versneld denken, seksueel ontremd gedrag in de vorm ongepaste seksueel getinte opmerkingen en desorganisatie. Klager heeft voorafgaand aan de opname een mes in de tafel geslagen in het huis van [...], waarbij hij dreigend overkwam. Bij [...] heeft hij een [...] in de sloot gegooid. Klager veroorzaakte overlast in de buurt en raakte in conflict. Bovendien is hij in beeld gekomen van de politie nadat hij diverse vernielingen heeft aangebracht op straat. Bij opname is gestart met Olanzapine 10 mg per dag. Omdat deze dosering onvoldoende effectief was, is de dosering opgehoogd naar 15 mg/dag. Op [...] heeft verweerster 2 klager voor het eerst gesproken, na zijn overplaatsing naar de kliniek in C. Zij zag een maniforme man waarbij sprake was van zeer uitgebreide groothoedsideeën. Zo gaf klager aan meerdere grootschalige bedrijven te hebben waarbij hij dagelijks heel veel geld verdient. Hij hoeft maar één minuut per dag te werken omdat er zoveel geld binnenkomt. Klager beweert duizenden (5.000 - 10.000) mensen te hebben die voor hem werken. Daarnaast gaf hij aan bezig te zijn met het opzetten van meerdere ondernemingen waaronder [...]. Klager was hierbij dysfoor in het contact en moeizaam te begrenzen. Tijdens het lichamelijk onderzoek stelde klager zich zeer ongepast op door het maken van seksueel ongepaste en ontremde opmerkingen. Daarna bleef sprake van een onverminderd manisch psychotisch toestandsbeeld. Op [...] is de voorgenomen medicatieverhoging naar 20 mg Olanzapine per dag met klager besproken. Hier ageerde klager tegen, waarna hij de medicatie wisselend innam. Ondanks herhaaldelijke pogingen van het verpleegkundig team was klager niet te motiveren om de medicatie consequent volgens voorschrift in te blijven nemen.

Ter zitting heeft verweerster 2 daaraan (desgevraagd) nog het volgende toegevoegd.

Sinds op [...] de verhoging van de medicatie is aangezegd, gebruikt klager dagelijks 20 mg Olanzapine. Dat is een gangbare dosering bij een acute manie. De toestand van klager is verbeterd. Hij is rustiger, meer in contact en beter aan te sturen. Klager vraagt op wisselende tijdstippen zelf om zijn medicatie. Een beetje schuiven met tijden is geen probleem. Echter, verweersters willen niet dat klager pas in de nacht zijn medicatie krijgt.

Spierpijn is een bijwerking van de medicatie. Er zijn middelen om dat tegen te gaan. Dat is nog niet onderzocht. Als de toestand van klager gestabiliseerd is, kan de dosering weer worden verlaagd naar 15 mg. Het is nog te vroeg om te spreken over ontslag. Verweersters werken toe naar een verblijf bij [...]. Als klager naar het buitenland gaat, zal hij hoogstwaarschijnlijk opnieuw in de problemen komen. Hij zal wat hij aan werk en relaties heeft opgebouwd weer verliezen. Klager heeft een aantal pittige relatiebreuken doorgemaakt en hij ziet [...] zijn [...] kinderen op dit moment niet. Hij is niet in staat een reis te organiseren en zal ergens stranden. Klager kan ook in conflict komen met anderen en opnieuw in beeld komen bij de politie.

Klager heeft ook depressieve episodes gekend. Eind vorig jaar was hij uitgeput en bijna comateus. Er was ook sprake van dat hij zichzelf iets aan wilde doen. Verweersters hebben niet geverifieerd hoe succesvol klager is in zijn business. Klager zegt dat hij veel geld heeft verdiend met beleggen. Echter, tegelijkertijd vraagt zijn [...] zich af hoe klager naar H. moet, nu de treinreis veel geld kost.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klacht gaat de klachtencommissie uit van de volgende feiten.

Klager heeft ongeveer acht jaar in H. gewoond, laatstelijk met zijn vrouw en kind. Na een scheiding is klager in [...] naar Nederland teruggekeerd.

Klager heeft maandenlang in het huis van zijn [...] in een soort comateuze toestand in bed gelegen.

Klager heeft ook bij zijn [...] verbleven. Daar veroorzaakte hij overlast in de buurt. Daardoor heeft zijn [...] problemen gekregen met de woningbouwvereniging.

Op [...] heeft klager op straat met een mes gezwaaid, [...]. Klager is meegenomen naar het politiebureau en heeft een nacht in het cellencomplex doorgebracht.

Op [...] is klager opnieuw in beeld gekomen van de politie omdat hij op straat ruzie had gemaakt en met een mes rondliep. Klager had ook een of meer messen [...].

In verband daarmee heeft de burgemeester van de gemeente C. op [...] op grond van artikel 7:1 lid 1 Wvvgz ten aanzien van klager een crisismaatregel genomen, geldig tot [...].

Op [...] is klager schriftelijk per die datum verplichte zorg aangezegd, bestaande uit toediening van medicatie, beperken van de bewegingsvrijheid en opnemen in een accommodatie.

Op [...] is klager gedwongen opgenomen op de kliniek de Kop in G. Tijdens deze opname is gestart met (gedwongen) orale medicatie (Olanzapine 10 mg).

Op [...] heeft de rechtbank Noord-Holland, locatie I., een machtiging verleend tot voortzetting van de crisismaatregel geldig tot en met vrijdag [...].

Op [...] is de medicatie van klager opgehoogd naar 15 mg per dag.

Op [...] is klager in verband met regiobinding overgeplaatst van de kliniek in G. naar de kliniek in C.

Op [...] is de medicatie verhoogd naar 20 mg per dag. Klager heeft over het algemeen geweigerd om de voorgeschreven dosering in te nemen. Hij accepteerde wel dagelijks 15 mg.

Op [...] is klager verplichte zorg aangezegd per [...], bestaande uit toediening van medicatie.

De rechtbank Noord-Holland heeft bij mondelinge uitspraak van [...] een zorgmachtiging verleend met een geldigheidsduur van zes maanden, waarin onder meer de volgende vormen van verplichte zorg nodig worden geacht: het toedienen van medicatie en het opnemen in een accommodatie.

3.2 TOETSING CRITERIA/BEOORDELING

De klachtencommissie overweegt het volgende.

De klacht van klager richt zich tegen de beslissing hem in het kader van de voortgezette

crismaatregel/zorgmachtiging met ingang van [...] verplichte zorg te verlenen in de vorm van verhoging van de dosering van de dwangmedicatie.

Klager is het niet eens met de ophoging van de medicatie. Hij vreest nog meer last te krijgen van bijwerkingen (met name spierkramp).

Artikel 2:1 Wvvgz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg dient te worden beoordeeld of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Bovendien staat voorkomen van dwang centraal, eerst zullen alle alternatieven die zijn gebaseerd op vrijwilligheid volledig moeten worden benut.

Op grond van de (medische) stukken en wat tijdens de zitting is besproken, is de klachtencommissie van oordeel dat de verhoging van de anti psychotische medicatie op dit moment gerechtvaardigd is. Dit gelet op de bij klager geconstateerde stoornis en zijn huidige psychische toestandbeeld. Hoewel klager rustiger is in zijn gedrag doen de gedachten en overtuigingen van klager nog steeds manisch aan. Dat is de klachtencommissie tijdens de zitting ook opgevallen. De hogere dosering is nodig om de toestand van klager verder te verbeteren en de nog aanwezige manische symptomen te verminderen, zodat toegewerkt kan worden naar beëindiging van de opname.

Het voornaamste bezwaar van klager tegen de verhoging van de medicatie is dat hij veel last heeft van spierkramp in de nacht. Klager heeft ter zitting verklaard dat hij daardoor een keer jankend over de afdeling liep. Verweerster 2 heeft bevestigd dat spierkramp een nadelig gevolg kan zijn van de opgehoogde medicatie. Wellicht kan op korte termijn worden onderzocht of er iets gedaan kan worden aan die nare bijwerking. Bijvoorbeeld door Akineton voor te schrijven. Wat daarvan verder ook zij, tijdens de opname is gebleken dat lagere doseringen bij klager onvoldoende effect sorteren, zodat de verhoging proportioneel is.

Bij het voorgaande neemt de klachtencommissie nog in aanmerking dat de verwachting van verweerster 2 is dat als het manisch psychotisch toestandbeeld gestabiliseerd is, de dosering van de medicatie verlaagd kan worden naar 15 mg, de door klager gewenste hoeveelheid.

De klachtencommissie oordeelt dat geen minder ingrijpend alternatief mogelijk is dan de behandeling van klager met een hogere dosering van het antipsychoticum Olanzapine en dat de behandeling met deze medicatie ook doelmatig is gebleken en dus het meest aangewezen is.

De klachtencommissie komt tot de slotsom dat de door verweersters genomen beslissing tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van ophoging van de medicatie, voldoet aan de daaraan gestelde eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Ook aan het criterium van de veiligheid is voldaan.

Op grond van het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat de klacht ongegrond is.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klacht van klager is **ongegrond**

Aldus gedaan te C. op [...], verzonden op [...].

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. L. de Jong (voorzitter), mr. P.L. Ypma (lid-jurist), K. Bets (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door M. Amende (ambtelijk secretaris).

Namens deze,

mr. L. de Jong,
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSpraak WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., cliënt
F., PVP
J., advocaat
K., Geneesheer-directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
D. & E., zorgverantwoordelijke
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.